

Nabí

Josep Carner

Nabí

III

¿Què em va llevar d'haver fugit,
d'amagar-me amb el braç, de pensar si no hi eres,
i en el fons de la nau d'estibar-me arraulit?
Tu ens rebateres
des de l'eixut un vent enfureït.
Tota la mar era un bull de venjança
i un frenesí de veus.
Quèiem al fons d'un clot llisquent, sense esperança;
muntaven serralades, d'un sol ahuc, dempeus,
i eixordaven el cel en estimabant-se.
Asclada d'una arpada sa virtut,
dins una onada l'arbre major negà son greuge.
Al crit d'«Alleuja, alleuja!»
va per la borda a peces tot l'aparell batut.
I en tal destret de malvolent fortuna,
l'un mariner sagnava del front, l'altre del queix;
i com si ja els arrossegues la fossa bruna
cridava cadascú son déu: el Sol, la Lluna,
el gran Bicorn, l'Òrrea, un penyalot o un peix.
Un mal trontoll em va ferir la testa:
i el tenebrós folcat de la tempesta,
de la mort meva encobeït,
flairava la incertesa del fil de mon sentit.
I va durar el meu son en la terrabastada
fins que el patró va dir-me, de bursada:
—Alça't, crida el teu déu d'una vegada;
fibla son pensament, fes-lo girar;
ell és potser qui posa la cella corrugada:
i quan et vegi ens salvarà—.

Vaig pujar al pont, cama-segat d'angúnia,
i deia un remitger darrera meu:
—El cel es fa nit negra de rancúnia.
Algú d'aquesta nau ha enfuriat son déu.
Perdem el fust, el guany sonant, la vida clara;
torreja cada onada més amunt;
els monstres de la mar udolen en gatzara.
Finarem tots per culpa d'un?
Ens cal saber per què la nau trontolla
a rampeu de la mort.
Veni, pareu la cridadissa folla:
en ròdol aplegats tirem la sort.—

I jo vaig ésser
tot d'una descobert com l'enemic cercat:
la sort revessa
m'havia assenyalat.
I duien pressa,
tots blancs de la quimera i amb espignets de por;
desfeien i refeien la conspiració
en un entra-i-surt de frisança.
—Ara sabrem què fas en la nau, traïdor,
les teves arts i la teca astrugança:
digues la teva llei, la teva nació.—

—Jo poruc, jo l'amagat a l'estiba
(car de la llum i tot vivia en trist recel),
us obriré el meu cor davant la mort que arriba.
Sóc de la terra i la fe d'Israel,
nat al rocall i la garriga calcinada;
i adoro Iahvè, Déu del cel,
solitari Senyor de l'estelada
que va fer la mar i l'eixut;
i só per Ell menat i fora d'Ell perdut.
—En pujant a la nau, quin mal ordies?
—He pujat a la nau per fugir de Iahvè.
Cercava tortes vies,
esquiú al compliment de son voler.
Bé hauria repetit son nom en les pregàries,
però lluny, en la nau, com qui pren encantàries,
sense sofrir,
ni penedir,
sense ésser desvetllat amb un ensurt i témer
ni de l'anunci confiat haver de trémer
ni arregar l'afront a cada trist camí
ni córrer món debades,
i mai per mai en núvols ni fulles ni flamades
sentir la Veu que m'escollí.—

I respongueren gent de la marineria:
—Quan és un Déu tan fer com Iahvè s'ha mostrat,
si li ve un pensament de gelosia
foll és qui no li lliuri el seu caragirat.
La voluntat però de ton Déu ens eixorda
i no sabem què mana amb tant de vent entorn.
—Aferreu-me —vaig dir—, tireu-me per la borda,
i veureu la bonança fent retorn.
Perquè en dol acabà ma fugida
i sóc en ma viltat avergonyit
i sé que Déu em crida
i que la mar es reinflà a son crit.—
De por, però, de pietat llur veu trencada,
van dir: —Potser son Déu se li voldrà amainar.—
Tot home prengué el rem a la desesperada

cap a la costa, en núvols i escuma embolcallada:
la mar encara amb més delit muntanyejà.
Els remes caigueren de les mans. Llavors
feren els homes a Iahvè llur gran clamor:
—Tu que ens castigues i ens acores
i ens deixes capolats, sense braó,
Déu de cella feresta!,
Tu que en havent badat la fossa que va i ve,
ens rebolques al bat de la tempesta
pel trist encauament d'un fugisser:
si fina l'home que volies
no ens neguis en l'abís!
És cosa teva si has pensat que et venjaries.
Ets tu qui diu: —Aixís.
No el llencem a la mar, ets Tu qui el lences;
si pares l'altra mà, ben cert que l'heus.
Pots fer-li una altra nau si t'hi repenses,
o posar-li una illa sota els peus.—

I, guany diví de la llarga palestra,
fui tirat a la mar. En aldarull:
—Vejam —deien les veus— si Déu el cull.—
I ja el cel amarat eixí en finestra,
perdé la mar son bull.

En la planura abonçada
un gran peix que Iahvè prop de mi féu saltar,
d'una bocada,
mig cloent els ulls, m'envià.
Jo, quan la nau vela a Jaffa prenia
—els folls cantaven, reien els ardits—,
amagatall per al meu cor volia;
però Déu trabucà ma traïdoria
i aní a l'amagatall per als sentits:
i en el ventre del peix romania,
alliberada l'ànima, tres dies i tres nits.